

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIII.
Štev. 154

TELEFON: UREDNIŠTVA 25-67
UPRAVE 28-67
POSTNI CEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, ponedeljek 10. julija 1939

NAROČNINA NA MESEC:
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
dostavljen na dom 16 din.

Cena
din 1.—

Poljske ponudbe ne zadostujejo

„Danziger Vorposten“ pravi, da pogajanja o Gdanskem na bazi poljskega stališča niso mogoča — Inicijativa za eventualna pogajanja na da Poljska, ker edino njej bi bila potrebna — „Relazioni Internazionali“ o gdanskem problemu — Utrdbe na Bischofsbergu — Pred Chamberlainovo izavo

GDANSK, 10. julija. Razpravljajoč o mejah popustljivosti, preko katerih poljska vlada po zadnji uradni izjavi v gdanskem vprašanju ne bi mogla popustiti, trdi vedno z odločilnega mesta informirani »Danziger Vorposten«, da poljske ponudbe ne bi mogle predstavljati podlago za popustitev nemško-poljske napetosti. List pravi dalje: Interes za pogajanja more imeti le Poljska. Zaradi tega ni treba pričakovati, da bo s strani berlinske vlade storjen kakršen koli korak v tem smislu. Glasovi, lansirani iz Pariza, po katerih naj bi nemški zunanji minister von Ribbentrop mislil na možnost obiska v Londonu, nimajo drugega namena, kakor sondirati teren za dosego direktnega stika z Berlinom, da bi se spustil v pogajanja. Dosti bolj pametno bi pa bilo s strani Anglije in Francije in tudi dosti bolj koristno za pomiritev sedanje napetosti, da se ne bi več zavzemali za »slajno« politiko Varšave, ki hoče, da bi se mir in red na svetu kalila zaradi nje, in bi ji sporočili, da nimata namena iti do konca s svojo politiko obkoljevanja Nemčije.

NOVI FORSTERJEV GOVOR

GDANSK, 10. jul. Vodja nacionalsocialističnega okrožja Forster je v svojem večerajšnjem govoru dejal, da mesto Gdansk ne more trpeti dalje, da bi Poljska imela na vходу pristanišča velika municijska skladišča, ker to ogroža ne le pristanišče, ampak celo mesto. Je pa to tudi kršitev statuta svobodnega mesta Gdanska ter povzroča neznošno atmosfero. Gdansk je danes bolj nemški kakor kdaj koli in bo vse storil, da se povrne k Nemčiji. Gdansk ljudstvo sicer nima nikakih tankov in si tudi ne domišlja, da bi moglo napasti Poljsko, toda nič manj ni reš, da je njegova usoda v rokah vodje Hitlerja.

»OTROŠKA IGRISČA«

LONDON, 10. julija. Reuterjev dopisnik javlja iz Gdanska, da se je v soboto podal na znani hrib Bischofsberg, da se prepriča o tem, kaj je na stvari v zvezi z govoricami o njegovem utrjevanju. Opažal je na hribu mnogo čet, vojaških tovornih avtomobilov, žične ovire, jarke in protiletalske topove. Ko ga je zagledala skupina nemških častnikov, so ga vprašali, kaj išče na hribu. Odgovoril jim je, da si je prišel ogledat »otroška igrišča«. Odgovor je nemške častnike zabaval. Končno je pa dopisnik le moral oditi.

»RELACIONI INTERNAZIONALI«

MILAN, 10. julija. »Relazioni Internazionali« objavljajo članek o Gdanku in pravijo, da ima sedanja alarmantna kampanja demokracij isti namen, kakor ga je imela pred 14 meseci glede Sudetov: ostrašiti Nemčijo. Toda stališče Nemčije je neustrašljivo. Ker je nepreklicljiva želja Gdanska vrniti se k Veliki Nemčiji, je potrebno že vnaprej jasno opredeliti odgovornost posameznih sil. Položaj gdanskega vprašanja ne bi bil nikoli tako kritičen, ako vladi v Londonu in Parizu ne bi bili Poljske izkoristili za vedno bolj sovražno kampanjo proti totalitarnim državam. Pariz in London se bojita prevzeti nase odgovornost za eventualni izbruh sovražnosti s totalitarnimi silami, zato hočeta zvaliti to krivdo na Poljsko.

POLJSKA NI POMORSKA DRŽAVA

Trditve, da je ravno Vzhodno morje temelj poljske države, je najmanj megalomaništvo, ker je Poljska po svojem zemljepisnem položaju izrazito kontinentalna, ne pomorska država. Vez med Poljsko in Gdanskem je izključno le gospodarskega značaja. Združitev Gdanska z Nemčijo je edina pametna in logična rešitev. Blü more izvedena popolnoma mirno in bi samo doprinesla do razčiščenja evropskega položaja. Toda trdi se, da bi se Poljska čutila s tem ogrožena v svojih najbolj bistvenih življenjskih interesih. Po mišljenju Varšave, Londona in Pariza bi

zato položaj Gdanska moral ostati še dalje tak, kakršen je bil doslej 20 let. Poljska se vplesti v reševanje tega posebnega političnega položaja tudi sovjetsko Rusijo, toda v primeru spopada bo Poljska sama neizogibno plačala ves račun za sovjetsko pomoč. Kajti Poljska je cilj Rusije in nobene angleške in francoske garancije ne bodo te zgodovinske tendence ruskega naroda niti za eno sa-

mo piko spremenile, pa naj vlada v Rusiji ež sedanji ali kateri drugi režim.

GROF RACINSKI V LONDONU

LONDON, 10. julija. Havas poroča: Poljski veleposlanik grof Racinski se je vrnil včeraj popoldne z letalom iz Varšave sem. Po izjavi nekega uradnika poljskega veleposlanništva bo grof Racinski sprejet že danes pri angleškem zunanjem ministru Halifaxu.

DANES SPREGOVORI CHAMBERLAIN

LONDON, 10. julija. Reuter poroča. V angleških političnih krogih smatrajo, da bo izjava, ki jo bo Chamberlain dal na današnji seji parlamenta zgodovinskega pomena. Verjetno je, da bo Chamberlain podal izjavo kot odgovor na vprašanje Mac Millana, ki bo zahteval od vlade, da definira svoje pojmovanje napada na Poljsko, zlasti pa, da vlada določno izjavi, da bo smatrala kot napad na Poljsko že vsako spremembo gdanskega statuta, brez ozira na to, ali je ta sprememba izzvana z akcijo od zunaj ali od znotraj v samem Gdanku, ako bi po mnenju poljske vlade bili s tem ogroženi poljski interesi.

Moskva : vsaj še en teden

SESTANEK V SOBOTO JE TRAJAL DVE URI 45 MINUT. POSPEŠEN TEMPO POGAJANJ ZA TROZVEZO.

MOSKVA, 10. julija. V soboto popoldne so se ponovno sešli angleški in francoski veleposlanik, mr. Strang, ruski zunanji minister Molotov in njegov pomočnik Potjemkin na konferenco, ki je trajala 2 uri 45 minut. Ob tej priliki so zastopniki Anglije in Francije izročili Molotovu svoje najnovejše predloge. Dejstvo, da je ta sestanek tako naglo sledil predhodnemu razgovoru, potrjuje, da se vodijo sedaj pogajanja v pospešenem tempu. Vendar ni še mogoče nič prerokovati, koliko časa bodo ta pogajanja še trajala. Z ozirom na mnogostрани značaj pogajanj, katerih namen je ohranitev splošnega miru v Evropi in je zato z njimi tesno zvezana usoda cele vrste držav, je zelo verjetno, da se bodo pogajanja vlečla vsaj še en teden, in to tudi v primeru, da se stališča čisto zblížajo, o čemer pa manjkajo za enkrat še vsaka uradna zagotovila.

LONDON, 10. julija. Reuter poroča iz Moskve, da pravi poročilo agencije TASS o sobotnem sestanku zastopnikov Anglije in Francije z Molotovom, da ni rodil še nobenega definitivnega rezultata.

LONDON, 10. julija. Današnje »Times« pišejo o moskovskih pogajanjih in razpravljajo zlasti o vprašanju baltskih držav. List pravi, da je stališče teh držav glede garancij povsem jasno. Vse žele, da jih obe skupini veseli »puste v miru« in jim dovolita trgovati z vsemi državami. One mislijo, da njihova svoda n v nevarnosti. To stališče se zelo ujema s stališčem Anglije, ki meni, da ima vsaka država sama pravico zavzeti tako stališče, kakor najbolj ustreza njenemu interesu. List meni, da vprašanje baltskih držav ne more biti razlog za neuspešna pogajanja v Moskvi. Še vedno obstaja možnost, da se v sporazumu opuste podrobnosti glede garancij posameznim državam in da se sklene le trojni pakt o vzajemni pomoči, o katerem je že dosežena načelna soglasnost.

RIGA, 10. julija. Postaniki Finske, Letonske in Estonske so ponovno sporočili zastopnikom Anglije in Francije v Moskvi, da se njihove vlade upirajo vsaki garanciji s strani Rusije, Anglije in Francije.

Strašna eksplozija v Španiji

EKSPLOZIJA SMODNIŠNICE UBILA 40 LJUDI, 200 RANILA IN UNIČILA CELO VAS. SOŽALJE IN PODPORA GENERALA FRANCA.

MADRID, 10. julija. Včeraj opoldne je eksplodirala smodnišnica v kraju Penaranda de Bracomonte v bližini Salamance. Pri eksploziji je bilo 30 ljudi takoj ubitih, 10 jih je izginilo brez sledu, a 200 jih je ranjenih. Kraj je popolnoma uničen. Neki tovorni vlak, ki je stal na postaji, je bil spremenjen v prah in pepel. Iz Salamance, Zamore, Valladolida in Aville so prišli na pomoč vojniki in gasilci. Toda zaradi velike vročine in suše ni bilo na razpolago za gašenje potrebne vode. General Franco je poslal sorodnikom žrtev

in ranjencem svoje sožalje in 200.000 pezeta kot prvo pomoč. Vzrok eksplozije ni znan.

KORUPCIJA TUDI NA LETONSKEM.

RIGA, 10. julija. Letonski ofični list »Brīva Zeme« piše, da je več uradnikov letonskega finančnega ministrstva zlorabilo zaupanje. Izdali so privatnim osebam povišanje nameravanih postavk, preden so te bile izjavljene. Dva uradnika so že zaprli; pričakujejo, da bo afera odkrila še več krivcev.

Zapiski

Sir Kingsley Wood

Pretekli teden je podal angleški letalski minister sir Kingsley Wood poročilo o napredovanju angleškega oboroževanja v zraku in dejal, da je postala Anglija

v teku enega samega leta tudi glede letalstva velesila prve vrste. Gradbeni program se bo pa še nadaljeval, in Wood je izjavil, da ni več daleč čas, ko bo Velika Britanija prav tako prva v zraku, kakor je na morju. Angleška letalska industrija je najmoderneje urejena in njeni izdelki prekašajo po kvaliteti izdelke vseh drugih držav. Vendar minister ni hotel navesti nobenih števil; dejal je, da tako navajanje ne bi bilo v interesu države. Razen letalske industrije v Angliji sami, je pa bila zadnje leto ustanovljena nova tudi v dominionih in kolonijah, zlasti v Kanadi, Avstraliji in Indiji. Bliža se čas, ko bo ta industrija lahko krila vse potrebe imperija izven Evrope in dobavljala letala še Angliji sami. Sir Kingsley Wood, rojen l. 1881., je prevzel letalsko ministrstvo šele lani, a se je izkazal kot prvovrsten organizator. Prej je zavzemal razna druga mesta v vladi.

„Zedinjena Španija“

Te dni je v Irunu neki mladi karlist, ki se je ves čas državljanske vojne boril v Francovih vrstah, v neki kavarni zavalil »Zivel kralj!«. V tem trenutku je pristopil neki falangistični narednik in ga pozval naj še enkrat zakliče. Karlist je imel čas zaklicati samo »Zivel...«. Več pa ne, ker se je zrušil od krogle, ki mu jo je poslal Francov narednik v telo. Taka je »zedinjena« in »enotna« Španija!

Trdna kakor jeklo

»Giornale d'Italia« piše, da politična in vojaška zveza Italije in Nemčije računa z vsemi možnostmi, ki jih lahko prinese današnji ali jutranji dan »Italija in Nemčija sta v gospodarskem in vojaškem stiku. Ta skupnost zagotavlja obema državam prednosti v miru in vojni. Ta zveza je trdna kakor jeklo. Proti njej so zveze zahodnih demokracij brez pomena.«

Moč francoske vojske

Francoski general Weygand je dejal te dni v Lilleu: »Moč francoske vojske je sedaj večja, kakor je bila kdaj koli v zgodovini. Opremljena je z najboljšim orožjem, ima najmočnejše utrdbe, izvrstno poveljstvo in je prežeta z najstojnejšim duhom. Nihče izmed nas si ne želi vojne, ako nam bo pa kljub temu vsiljena, ne bom niti trenutek podvomil v našo končno zmago. (Jutarnji List.)

Nemška katoliška cerkev

Kakor poroča »Osservatore Romano«, je izdal freiburški in breisgauski škof Gröber na svoje vernike pastirsko pismo, v katerem se jim zahvaljuje za zvestobo do katoliške cerkve. Dalje govori pastirsko pismo o težavnem položaju katoličanov v Nemčiji, poudarja pa, da more biti cerkev ponosna, da ima še veliko vernikov, ki se ne strašijo v svoji vdanosti do svete vere nobenih žrtev in zapostavljanj. Ob koncu pozdravlja papeževo mirno iniciativo in izraža upanje, da bo rodila uspešne sadove. To iniciativo pozdravljajo zlasti tudi vsi zvesti nemški pripadniki katoliške cerkve.

Pišejo, da...

Po virih »News Chronicle« je Nemčija ponudila Rusiji nenapadalni pakt za 25 let, če ne vstopi v zvezo z Anglijo in Francijo.

Maribor, 10. julija.

Pretekli teden so se razširile po evropskem tisku vesti, da bodo po dogovoru med Nemčijo in Italijo južnotirolski Nemci preseljeni v Nemčijo, a tisti, ki bi se temu upirali, v južno Italijo. Prvotna verzija je govorila, da se bodo v Nemčiji naselili v češko-moravskem protektoratu, naknadna pa, da pojdejo na slovensko Koroško. Teh vesti niso niti v Rimu niti v Berlinu demantirali, ampak so nasprotno celo priznali, da niso brez podlage. V Berlinu so izjavili, da trajajo nemško-italijanska pogajanja za ureditev vprašanja južnotirolskih Nemcev, katerih je še okoli 200.000, že več časa, da pa definitivnega sporazuma še ni. Sklenjeno je le v načelu, da se nemško-italijanska državna meja na Brennerju tudi narodnostno izravna, kdaj in kako se bo to zgodilo, pa še ni določeno, kakor tudi ne, kam bodo ti Nemci preseljeni.

Namera preseliti južnotirolske Nemce iz Italije v Nemčijo se je v resnici pojavila že kmalu po sklenitvi tesnejšega prijateljstva med Rimom in Berlinom, zlasti pa tedaj, ko je Hitler v neki svoji izjavi slovesno potrdil, da so sedanje nemško-italijanske meje večne. Prvo vest o tem smo v »Večerniku« objavili že lani. Namen preselitve pa je v tem, da bi se tudi za bodoče odstranila kakršna koli možnost nesporazumov med obema državama zaradi usode te nemške manjšine v Italiji, kajti v Rimu stoji na stališču, da svoje namere po poitalijanjenju meje ne morejo opustiti niti na ljubo kakemu zavezništvu ali prijateljstvu s komer koli. O tem vprašanju sploh niso mogoča pogajanja. Ker pa Nemčija tudi ne more dovoliti, da bi se južnotirolski Nemci raznarodili, je pristala na to, da se izsele iz svoje domovine in presele v Nemčijo. Kako se bo to zgodilo, bomo še izvedeli, zatrjuje se pa, da bodo izseljenci iz Južne Tirolske zaposleni pred vsem v nemški industriji, kateri zadnje čase primanjkuje delovnih moči. Na vsak način se bo to zgodilo v kratkem, kajti v Bocnu in Meranu sta že pričeli poslovati dve posebni izselitveni komisiji, in prvi izseljenci so že odšli v Nemčijo.

Ta prilagoditev državne meje narodni meji z umetno preselitvijo prebivalstva se je pojavila prvič po svetovni vojni na Balkanu in v Mali Aziji. Ko so bili Grki po izgubljeni vojni s Kemalovo Turčijo prisiljeni zapustiti Malo Azijo, so Turki zahtevali, da se iz nje izseli tudi vse avtohtono grško prebivalstvo, v zameno so pa predlagali, naj se vsi v Grčiji naseljeni Turki presele v Malo Azijo. To se je tudi zgodilo, in Grčija in Turčija sta na ta način zamenjali skoro 3 milijone ljudi. Turki so to akcijo nadaljevali tudi potem in izseljevali v Turčijo še Turke iz Romunije, Bolgarije in Jugoslavije (Južna Srbija). To izseljevanje je že skoraj končano in kmalu ne bo izven Turčije na Balkanu nobenega Turka več. Ostati morejo le tisti, ki se preselitvi upro, toda s tem se odrečejo vsaki pravici do položaja narodne manjšine in manjšinske zaščite. Njihovi potomci se morajo asimilirati. Podobno akcijo, samo v manjšem obsegu, so pričeli tudi Romuni, ki preseljujejo Aromune (Kucovlahe) in Grčije, Albanije in Jugoslavije v Romunijo, predvsem v Dobružo in na Sedmograško. Končno pa naj omenimo, da se je nekoč pojavil tudi pri nas predlog, naj bi se meja med Srbi in Hrvati uravnala tako, da bi se Srbi izselili iz pretežno hrvatskih pokrajin, Hrvati pa iz pretežno srbskih.

V zvezi z akcijo za preselitev južnotirolskih Nemcev se pa govori, da namera v Nemčijo, sledeč zgledu Turčije, preseliti v rajh tudi še druge nemške narodne manjšine, predvsem iz Madžarske, Romunije in Jugoslavije. Te govorice še niso potrjene, niso pa morda čisto brez podlage. Saj se ukvarja s podobnimi načrti tudi Italija, ki je že izdala poziv, naj se prično vsi po svetu raztreseni Italijani vračati v Italijo, odnosno v njene afriške kolonije. Taka ureditev vprašanja narodnih manjšin, naseljenih med drugimi narodi brez zveze s strnjanim narodnim ozemljem, bi bila sicer radikalna, vendar najuspešnejša in bi mnogo doprinesla do mednarodne pomiritve.

Ako se sedanji način preselitve južnotirolskih Nemcev res v celoti izvrši, bo pa s tem ustvarjen primer, ki bo gotovo našel v bodočnosti še več posnemovalcev, zlasti po eventualni novi vojni, ki bi do-

Kitajska vera v zmago

ZANIMIVA IZJAVA KITAJSKEGA VOJNEGA MINISTRA. DVELETNE ŽRTVE OKOLI 2 MILIJONOV MOŽ. NADALJNI BOJI NA MEJI MONGOLIJE. —

ČUNGKING, 10. julija. Havas. Ob priliki druge obletnice japonsko-kitajske vojne je imel kitajski vojni minister, general Hojngciang, po radiu govor, v katerem je med drugim dejal, da morejo Japonci poslati le s težko muko nove čete na Kitajsko, kjer imajo že sedaj 31 do 48 razpoložljivih divizij. Minister je dejal, da morajo ostanek svojih čet držati v Mandžuriji. Po njegovi sodbi znašajo japonske izgube v dosedanjih 2 letih okoli 900.000 mož, deloma mrtvih in deloma ranjenih, in so tako približno enake izgubam Kitajcev. Član vojnega sveta, general Čengčen, je pa dejal, da bodo Kitajci zmagali še pred letom 1941. To njegovo prepričanje izvira iz stalnega

naraščanja kitajske in izčrpavanja japonske vojske. Japonska je nesposobna za spopad s še kako drugo velesilo.

TOKIO, 10. julija. Agencija Domej javlja iz Hsingkinga, da je danes nad Buir-Noorskim jezerom prišlo do hudega spopada med japonsko eskadriljo letal in 40 sovjetsko-mongolskimi bombniki. Japonci so zrušili 20 letal, en japonski bombnik se ni vrnil na svoje letališče. (Ako bi bila japonska poročila resnična, Rusi kmalu ne bi imeli več letal. Op. ur.)

TOKIO, 10. julija. DNB. Predstavnik ministrstva za zunanje zadeve je izjavil, da se bodo angleško-japonska pogajanja začela šele prihodnji teden.

Boj za orientacijo Amerike

ROOSEVELTOV SIN ZA POMOČ EVR OPSKIM DEMOKRACIJAM V VOJNI. NAPORI ZA VEČINO V SENATNEM ODBORU.

WASHINGTON, 10. julija. V soboto zvečer je imel Elliot Roosevelt, sin ameriškega prezidenta, preko radia govor, v katerem je poudaril, da bi morale Zedinjene države Severne Amerike v najkrajšem času podati uradno izjavo, da bodo v primeru potrebe z vsem na strani demokracij. Taka izjava bi bila bolj važna kakor vsi nevtralnostni zakoni, ker so le listine, ki bi jih razmere takoj v začetku vojne preko noči razveljavile.

WASHINGTON, 10. julija. DNB. Glasovanje o nevtralnostnem zakonu v senatu bo odvisno od stališča senatorja Georgea Gilata. Od 23 članov se-

nata jih je namreč 11 za, 10 pa proti Rooseveltovemu načrtu. Zunanji minister Hull je v spremstvu dveh članov vlade obiskal Gilata, da bi ga pridobil za predsednikov načrt. Namestnik zunanjega ministra v bivši Hooverovi vladi, William Kustel je na univerzi Virginiji kritiziral načrt senatorja Blooma, ki predvideva večje pooblastitve Rooseveltu. Priporočal je, da se Zedinjene države izogibajo vsakršnih zapletljivost v vojno, državno uradništvo da se ne sme tako očitno postavljati na eno ali drugo stran svetovnih front.

Protiletske vaje v Angliji

SOBOTNIH VAJ V JUŽNI ANGLIJI SE JE UDELEŽILO VEČ STOTISOČ LJUDI. ODSLEJ SE BODO VAJE PONAVALJALE VSAK DAN.

LONDON, 10. julija. V soboto so bili v vsej južni Angliji doslej največji protiletalski manevri, ki se jih je udeležilo več sto tisoč oseb civilne obrambe. Zatemnjevanje so bila vsa mesta, posebno še pristanišča ob Kanalu in London. Zatemnitev so naznanile sirene, nakar so pogasili vso ulično razsvetljavo. Predstave v zaprtih prostorih so potekale nemoteno, ker

so zagrnila okna in vrata. Za zagrnenimi okni so delali v obratih, vlaki so vozili brez luči. Odslej bodo vaje vsak dan in veliki bombniki z obsežnim akcijskim radijem bodo leteli brez pristanka na južno Francosko in nazaj. Pojav angleških težkih letal nad Francijo bo za prebivalstvo nekaj vsakdanjega, zato pa bo zadoščeno za zavezniško stvar tem večje.

Kjoseivanov na Bledu

BLLED, 10. julija. Včeraj dopoldne je došel na Bled bolgarski ministrski predsednik Kjoseivanov, ki se je vrnil iz Berlina. Na kolodvoru je sprejel bolgarskega premierja in spremstvo naš zunanji minister dr. Cincar-Marković ter velika množica ljudi, ki je vzklikala bolgarskemu narodu. Dr. Marković je priredil gostom v hotelu Toplice intimen obed in večerjo, popoldne so bili diplomati na izletu v Bohinju.

Ciano na poti v Španijo

RIM, 10. julija. Italijanski zunanji minister Ciano je odpotoval včeraj dopoldne v Gaeto, kjer se je vkrcal na parnik »Eugenio di Savoya«, s katerim je krenil v Španijo. V Barceloni bo pristal parnik danes ob 16. uri. Ciano ostane v Španiji do 17. t. m. Kakor poroča agencija Stefani, so objavili včeraj španski listi razgovor z grofom Ciano pred odhodom v Španijo. V tem razgovoru je Ciano dejal, da ne bo nobena sila več oddvojila novo Italijo od nove Španije. Močna Španija je bitni interes Italije. Španija mora zato vedno računati s pomočjo Mussolinija in fašistične Italije.

Francoska uprava v Siriji

PARIZ, 10. jul. Odločitev francoskega visokega komisarja v Siriji, da prevzame upravo v svoje roke, je naletela v Franciji na odobravanje, ker so neprestane krize v tem mandatnem področju stabilne francoske oblasti.

ločila nove meddržavne razmejitve. Tako bi se iz dosedanje večje ali manjše stabilnosti narodnostnih mej vrnil v čase preseljevanj in s političnimi mejami bi se spremenile tudi narodnostne. Tu pa se odpirajo nedogledne možnosti, in kdo ve, kako bo potem izgledala Evropa, recimo čez 100 let!

Angleško letalstvo najboljšje na svetu

BIRMINGHAM, 10. jul. Ob otvoritvi novega letališča je spregovoril v soboto zvečer ministrski predsednik Chamberlain in poudaril, da je prišel čas, ko lahko reče, da je angleško vojno letalstvo najboljšje na svetu. Žal so prilike potisnile civilno letalstvo v ozadje, ko pa bo mednarodna napetost minila, bo tudi civilno angleško letalstvo prevladovalo v mednarodnem tekmovanju. Podrobno poročilo je podal letalski minister Kingsley Wood.

VOLITVE V ANGLIJI KONCEM LETA.

LONDON, 10. julija. V poučenih krogih trde, da bodo splošne volitve na Angleškem šele koncem leta. Do novih volitev ni računati z vstopom Churchilla in Edena v vladu, čeprav se tisk zavzema za njiju.

POGLOBITEV TURŠKO-ANGLEŠKO FRANCOSKEGA SPORAZUMA.

ANKARA, 10. julija. Turški zunanji minister Saradzoglu je v soboto v narodni skupščini objavil, da se pripravljajo podrobni sporazumi Turčije z Anglijo in Francijo za sodelovanje na vseh poljih javnega življenja.

Borza. Curih 10. julija. Devize: Beograd 10, Paris 11.75, London 20.36½, New York 44.3, Milan 23.34, Berlin 17.8, Praga 15.12½, Sofija 5.40, Budimpešta 87, Bukarešta 3.25.

Mariborska napoved. Prevladovalo bo pretežno oblačno in soparno vreme. Pričakovati je poslabšanje vremena. V soboto je bila najvišja temperatura 28,9. V nedeljo je bil najtoplejši dan letos, in sicer se je toploter dvignil na 32 stopinj. Najnižja temperatura v nedeljo pa je bila 13,6. Danes je bila najnižja temperatura 17,6, popoldne pa 24,4.

Domači zapiski

„Dubrovnik mi je zelo drag“

Pred ponosni Dubrovnik je dospela v soboto kraljevska jahta »Danica« z N. Vel. kraljem Petrom na krovu. Po mestu se je prijazno zahvaljeval za pozdrave Dubrovnik se je odel v zastave, ljudje so navdušeno vzklikali: Živel jugoslovanski kralj! Živel kralj Peter II. Kralj se je prijazno zahvaljeval zap ozdrave in dejal spremstvu: — Dubrovnik mi je zelo drag. Vse je tako lepo tukaj!

Cvetković in Marković v Kairo

Londonske »Times« poročajo, da zbuja obisk egiptskega zunanjega ministra v balkanskih državah mnogo zanimanja po svetu. Jehja paša bo prestudiral razmere v državah Balkana z ozirom na trgovinske in obrambne potrebe Egipta. V tej zvezi menijo v zahodnih državah, da se je Balkanski sporazum močno ojačil. Računajo, da bodo članice Balkanske zveze imele v avgustu važen sestanek. Ob priliki obiska Jehje paše pri knezu namestniku kakor tudi pri predstavnikih naše vlade na Bledu poroča »Slovenec«, da bosta ministrski predsednik Cvetković in zun. minister Marković v bližnjem času vrnila obisk ter potovala v prestolnico Egipta, Kairo.

Dr. Stojadinović izključen iz JRZ

Glavni odbor JRZ je imel v nedeljo v Beogradu sejo, ki jo je vodil do izvolitve novega predsednika, podpredsednik dr. Korošec. Od Slovencev so prisostvovali seji dr. Korošec, dr. Krek, Smodej, dr. Kulovec, Fran Snoj in Fran Sifer. Za predsednika glavnega odbora je bil soglasno izvoljen ministrski predsednik Dragiša Cvetković, za drugega podpredsednika pa namesto umrlega dr. Spahe dr. Džafer Kulenović. Prvemu podpredsedniku dr. Korošcu je bila izražena zaupnica za uspešno delo v stranki. Glavni odbor je nato soglasno izključil iz članskih vrst JRZ dr. Milana Stojadinovića, Djura Jankovića, Ugrina Joksimovića, Dušana Letico, dr. Nika Novakovića, Svetozarja Stankovića, Svetolika Stankovića, Dobrivoja Stošovića in Dušana Trifkovića. Glavni odbor je najostreje obsodil poizkus dr. Stojadinovića in tovarišev za razcepitev stranke in agitacijo proti vladi.

Bratje so, a ne en narod

Srbski pravoslavni patriarh Josip Rajačić je 1861. poslal hrvatskemu saboru v Zagrebu naslednje pismo: »Srbi in Hrvati so najožji bratje, toda oba naroda sta imela svoje posebno ime že od časa, ko sta v zgodovini živela skupaj ali v najbližjem sosedstvu. Srbi imajo svojo, Hrvati svojo posebno zgodovino. Srbi imajo svojo vzhodno, a Hrvati svojo zahodno cerkev. Srbi imajo slovanski, Hrvati latinsko abecedo. Čeprav so torej Hrvati in Srbi najožji bratje, vendar niso eden in isti narod.«

Izpopolnjuje občutno praznino

Dne 24. decembra 1938. je začel v Zagrebu izhajati tednik »Deutsche Nachrichten«. V zadnji številki prinaša list mnenje stuttgartske revije »Istinita za nemške manjšine v tujini«: »Ustanovitev lista »Deutsche Nachrichten« v Zagrebu je bila važnega pomena. Ta list je danes s hrabrim »Gotscheer Zeitung« edini nacionalno zavedni nemški list v zahodnem delu Jugoslavije. Nadejamo se, da bo list, ki po prenehanju »Cillier Zeitung« izpopolnjuje občutno praznino med Nemci v Sloveniji in na Hrvatskem, hrabro nadaljeval svoje delo in se tudi gospodarsko opomogel...«

Nerazumljivo, pa vendar!...

Dim borskih rudnikov v Srbiji je uničil 22 km naokrog vse rastline in živali. Ljudje, delavci iz okolice, se ne smejo pritožiti, ker bi takoj izgubili delo v rudnikih. — Srbski deci v Beogradu je prepovedano zahajati v rusko-srbsko gimnazijo, nemške in druge šole so ji svobodno odprte. — Tujci so spraševali v Carigradu, kje bi lahko videli staro Turčijo. Turški uradniki so jim rekli, naj gredo v — Jugoslavijo! — Kulturbund je zapovedal svojim članom, da mora vsak zakonski par roditi vsaj štiri otroke, drugače bodo Nemci v Jugoslaviji prenažlo nazadovali... (»Nova Riječ«).

Novice

Narodni kresovi na Kočevskem

Letošnji praznik slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda je tudi slovenska Kočevska proslavila tako, kot še nikoli doslej. Že tedne in tedne pred dnem, ko bi se imeli zažgati kresovi po vseh naseljih Kočevske so Slovenci po Kočevskem določili kraje, kjer bodo zaplamteli zublji naše neomajne vere v Jugoslavijo in lepšo bodočnost te tako pozabljene deželice. Ni bilo naselja na Kočevskem, kjer se ne bi bil našel zaveden slovenski delavec ali kmet, ki je prevzel nalogo poskrbeti, da bo tudi njegov kraj na dan sv. Cirila in Metoda prištet v veliko slovensko in slovansko skupnost. Vse Slovence je torej na predvečer velikih svetnikov polnila nada, da bo na ta dan podan dostojen odgovor vsem onim, ki so z zažiganjem kresov pred tedni hoteli pokazati, da spada to ozemlje tujcu. Uresničila so se vsa pričakovanja. V prvem mraku so zasvetili kresovi po vseh gričih okoli mesta, tem pa so odgovorili vrhovi in hribočki po vsej deželi. Gorelo je na Mestnem vrhu, na Sv. Ani, na Kroglišnici, pri Jezusovi cerkvi, na Rovtah, pri Sv. Duhu, na Mirni go-

ri, na Zg. Bukovi gori, na Tančjem vrhu, na Verdrenski gori, na Kozicah, na Krempu, na Ravnah in po grebenih, na Goleniški gori, na Pugledu, na Hinjah, na Kunčah in po vseh večjih in manjših naseljih Kočevske, tako da smo vseh kresov našli preko sto. Ti kresovi, ki so na ta večer zagoreli, pa so obenem memento vsem onim, ki so grozili, da ne bodo dopustili niti enega in vsem onim, ki so presiti naših dobrot in kruha.

Posebno svečano se je stvar izvršila v mestu, kjer je gorel oficialni kres pred Sokolskim domom, in so se ob njem zbrali Slovenci iz mesta ter je zhrane pozdravil in govoril v imenu podružnice CMD njen podpredsednik starešina sodišča, g. dr. Reihman, pevski zbor „Orjema“ pa je prepeval narodne in domoljubne pesmi. Se pozno v noč so razsvetljevali žari ugašajočih kresov vedro nebo, pod katero so z nešteti krajev švigale rakete. Slovence na Kočevskem pa je navdajala zavest, da je naš rod trdno zakoreninjen v tej grudi in da je ne bo dal za nobeno ceno. —av

Sv. Pavel pri Preboldu letovišče

Iz leta v leto se vedno bolj opaža priljubljenost letoviškega kraja Sv. Pavla pri Preboldu v Savinjski dolini. Vsako leto ima več obiskovalcev, ki prihajajo že z onstran meje. Največ letoviščarjev je iz Srbije in Hrvatske, prihaja pa tudi že precej Nemcev. Kraj ima za uspešen razvoj tujkega prometa vse pogoje. Ima lepo lego med gorskimi vrhovi, izredno zdravo podnebje, mnogo prilik za kopanje v bistri Savinji in modernem kopališču na prostem. Od Sv. Pavla so na vse strani prijetne poti za izprehode in daljše izlete. Kdor zna prisluškovati pesmi zelenih gozdov in šumenju kristalno čiste Savinje, ta se bo v tem letoviškem kraju nad vse prijetno počutil.

Sv. Pavel pri Preboldu se zaveda svoje naloge v našem tujkem prometu. Zato so tamkajšnji gospodarski krogi poskrbeli za udobnost tujcev ter jim pripravili snažna in lepo opremljena domovanja. Letoviščarjem se nudi ogled raznih zanimivosti. Dobro je tam razvita tekstilna industrija, ki je po svojem ustroju prav svojevrstna. Romantičen grad z idiličnim parkom bo prav tako zanimal vsakega obiskovalca. Kar pa je posebno važno, je izredna gostoljubnost Šentpavlečanov, saj je znano, da so Savinčani zelo ljubezni ljudje. Kdor ljubi lepoto narave, mir in pravi oddih po napornem delu, bo obiskal Sv. Pavel pri Preboldu, za kar mu prav gotovo ne bo žal. —lg.

Savinja zahtevala novo žrtev

V soboto popoldne, je kakor ob drugih vročih dneh, pohitelo tudi vojaštvo v bistro savinjske valove. Pod Belajevo gostilno na Pohulah se je kopalo več čet vojaštva. V valovih je naenkrat izginil 21-letni redov Mate Bakula in utonil. Truplo je voda odnesla do bivše Kranjčeve gostilne na Pohulah, kjer so ga potegnili iz vode. Poskusi z umetnim dihanjem niso več pomagali in prihiteli vojaški zdravnik je moral konstatirati samo smrt. Na pomoč došli avto rešilne postaje se

je moral vrniti prazen. Prostor, kjer se vojaštvo koplje ni globok in nevaren. Utopljeni Bakula je bil vrhutega še izurjen plavač. Zadel ga je, kakor sodijo, najbrže srčna kap. Po vojaški komisiji, ki je ugotovila dejanski stan, so truplo prepeljali v vojaško bolnico, kjer se je izvršila obdukcija, danes pa bo pokopano na vojaškem pokopališču. Ponesrečni Mate Bakula je bil doma iz Mostarja v Hercegovini.

SV. VID PRI PTUJU

Na Vidov dan je priredila šolska mladina v dvorani Slomškovega doma izredno lepo in pomembno proslavo. G. Beloglavec Maks, šol. upravitelj je imel govor o proslavi v zvezi s 550 letnico bitke na Kosovem polju. Šolska deca je imela več lepih deklaracij, nato je pod njegovim vodstvom v zboru zapela nekaj prav lepih pesmic. Pod vodstvom učitelja g. Kočevar Antona je deca vprizorila igrice „Naš Vidov dan“ in „Slovo“, poslednjo na čast učiteljici Pernat Ivanke, ki stopa sedaj v zaslužni pokoj po nad 20 letnem, izredno uspelem delovanju na šoli. Šol. upravitelj se ji je v prav lepem govoru zahvalil za njeno kolegijsko in za njeno zvesto in uspešno delovanje na šoli, v imenu učiteljske zbornice in šolske mladine. Nato je deca zapela njej na čast pesmico „Ob slovesu“. Zupan Vinko Anton ji je v imenu kraj. šol. odbora, v priznanje za njene izredne zasluge za šolo in narod izročil krasno častno diplomo.

DELOVNI TABOR SREDNJEŠOLSKE MLADINE OB SEVERNI MEJI

»Večernik« je že večkrat napisal, naj akademska mladina organizira skupine ter preživi čas počitnic med našim kmetiskim prebivalstvom.

Tak delovni tabor bo odšel prihodnji

torek v Gradišče na Kozjaku. Tvorijo ga starejši mariborski srednješolci iz realne in klasične gimnazije. Fante, kakih 15, bo vodil g. prof. Gruntar. Srednješolska mladina bo ostala na Gradišču tri tedne ter preživela tako doberšen del svojih počitnic med kmetiskim prebivalstvom, jim pomagala pri delu ter se sama marsičesa naučila. Potrebno bi bilo, da se organizirajo po vzgledu tega delovnega tabora še delovni tabori srednješolske mladine ter pohite kamor koli na naše podeželje — tudi v Slovenske gorice, v Haloze itd.

Vsa ta taborjenja pa nazorno izpričujejo, da je današnja mladina na pravi poti, in dolžnost vseh odgovornih je, da taka taborjenja v polni meri in z razumevanjem podpro.

ZA ZBOLJŠANJE VOZNEGA REDA

Z uvedbo pomnoženih vlakov na lokalni progi Gornja Radgona—Ljutomer in obratno se je promet v obmejnih krajih precej zboljšal, zlasti v pogledu prihodov vlakov so zveze izredno ugodne. Temu nasproti pa je dokaj neugodna zveza večernega vlaka, ki odhaja iz Gornje Radgone proti Ljutomeru ob 20.35, ker je treba nato v Ljutomeru čakati na nadaljnjo zvezo nad 4 cele ure.

Koliko časa in stroškov bi se prihranilo obmejnemu prebivalstvu zlasti iz oddaljenejših krajev Apačke kotline, ki ima na vlak v Gor. Radgono po

celi dve do tri ure hoda, ako bi večerni vlak odhajal iz Gor. Radgone vsaj dve do tri ure pozneje, namesto ob 20.35, šele ob 22.57, kar bi pa na drugi strani železniški upravi ne povzročilo nikakih težkoč ali novot, ker je pač vseeno, če je daljši presledek odhoda v Gornji Radgoni ali pa v Ljutomeru. Pri sedanjem voznem redu pri večernem vlaku domala zavaziš do Maribora manj časa, kakor pa znaša skupno čakanje.

PRISTANEK NEMŠKEGA LETALA V VRANSKEM

V soboto je nad Vranskim krožilo nemško dvokrilno letalo in očitno iskalo smer. Dvokrilnik se je spuščal zmerom nižje dokler ni zasilno pristal na Šventnerjevem travniku. O pristanku so bili takoj obveščeni domači orožniki, ki so obvestili vojaško oblast v Celju. Posebna komisija je pregledala nemško letalo, ki ga je pilotiral 21-letni pilot. Po pregledu je nemško letalo nadaljevalo pot preko meje v Nemčijo. Letalec je izjavil, da je izgubil orientacijo.

POL MILIJARDE ŠKODE NA SADJU NA HRVATSKEM

Prvič po 33 letih v Zagrebu ne bo sadjarske razstave. Vzrok so elementarne nesreče, ki so uničile skoraj vso sadno letino. V savski banovini je samo 1% zemlje zasajen s sadnim drevjem, možnosti pa je za 20%. Ker novih sadovnjakov niso gojili, stari pa so odmirali, cenijo, da je na Hrvatskem zaradi sadja pol milijarde dinarjev dohodkov propadlo.

Smrtna žrtev barvanih nohtov

V Sarajevu je te dni podlegla zastrupljenju soproga industrialca Otona Drukerja. Ko se ji je na licu napravil majhen mozoljček, ga je iztisnila z barvanimi nohti ter se tako zastrupila. Mlada žena je v silnih mukah izdihnila. Na enak način je umrla pred dnevi v Beogradu tudi neka mlada bolgarska pevka. Torej dame pazite!

Meščanskošolski kongres

V Nišu je končal kongres učiteljev meščanskih šol iz cele države. Na dobro obiskanem zborovanju sta med drugimi referirala tudi mariborska učitelja prof. Herczog o smernicah za novi učni načrt in program meščanskih šol ter Albert Žerjav o problemu in načinu strokovne izobrazbe. Na kongresu so sprejeli obširno resolucijo, v kateri zahtevajo zakonsko uredbo, s katero se bo dopolnil zakon o meščanskih šolah glede njihove organizacije. Filozofi, ki so bili dodeljeni meščanskim šolah, naj se ne dodeljujejo istočasno tudi drugim srednjim šolah, ker na meščanskih šolah že tako primanjkuje učnih moči. Omoženim učiteljem naj se vrnejo osebne doklade. Nužno je treba tudi urediti nameščenja diplomiranih slušateljev višjih pedagoških šol na meščanskih šolah.

Prometna nesreča pri Pušenci

Blizu železniškega postajališča Pušenca je soboški mešan vsak trčil v osebni avtomobil banovinskega železniškega zdravnika dr. Jurija Čara iz Ormoža. Avtomobil je lokomotiva popolnoma razbila, dr. Čar pa je dobil življenjsko nevarne poškodbe. Prepeljali so ga v ormoško bolnišnico.

o Premeščena sta bila upravni uradnik državne bolnišnice v Ljubljani Ivo Adamič v bolnišnico za duševne bolezni v Novem Celju, od tam pa v Ljubljano upravni uradnik Ivan Zdošek.

o Danski princ v Sloveniji. Te dni se je mudil v Sloveniji brat danskega kralja Kristijana danski princ Harald s svojo soprogo in sinom. Visoki gosti so si ogledali Bled in Bohinj ter zanimivosti Ljubljane.

o V Sv. Pavel pri Preboldu, ki je priljubljen letoviški kraj v Savinjski dolini, bo prihodnje dni dopotovala skupina letoviščarjev iz Hamborna v Nemčiji.

o Poročila sta se v St. Pavlu pri Preboldu g. Aleksander Turnšek in gđ. Ivanka Strožič, oba agilna člana v kmetско-mladinskem gibanju.

o V Radencih je bil zaključen šestdnevni servirni tečaj, katerega je priredila gostilničarska zadruga v Gor. Rad-

goni s podporo gostilničarske zveze in kr. banske uprave v Ljubljani. Pobudo za ta tečaj je dal agilni predsednik in hotelir g. Rudolf Koler iz Gor. Radgone. Da je tečaj tako dobro uspel, gre zaslugi tudi sedanjemu lastniku zdravilišča g. dr. Ante Sariču, ki je dal brezplačno na razpolago veliko dvorano v novem kavarniškem poslopju ter ravnatelju zdravilišča g. ing. Kosmaču, ki je sodeloval kot predavatelj. Vodstvo tečaja je bilo v rokah spretnega strokovnega učitelja g. Ivana Kosa.

n. Razstavo religiozne umetnosti Hrvatov pripravlja Hrvatsko umetniško društvo v Zagrebu. Razstava bo obsegala vse predmete od časov pokristjanjenja Hrvatov.

Celje

c Blagoslovitev gasilskega prapora gas. čete na Babnem pri Celju bo 6. avg.

c Vodovod so pričeli graditi danes v Trnovljah pri Novi cerkvi.

c Filatelistična razstava bo v Celju od 29. julija do 6. avgusta.

c Seja mestnega sveta celjskega bo v petek 14. t. m. ob 20. Na dnevnem redu so poročila odborov.

c Čolne so ukradli. V kopališču »Diana« na Bregu so se te dni kopali neki hrvatsko govoreči moški. Ponoči so prišli v kopališče in ukradli 2 čolna, enega za 10 in enega za 1 osebo. Velik čoln je bil last hidrotehničnega oddelka okrajnega glavarstva, manjši pa kopališkega mojstra Grada. Odpejali so se s čolni proti Zagrebu. Zagrebško policijo so o tatvini iz Celja obvestili.

c Vlom v prostore celjskih skavtov je bil izvršen dvakrat zaporedoma. Prvič je vlomilec odnesel 300, drugič pa 100 din. Policija je ugotovila, da je vlom izvršil 16-letni Alojz B. iz Maribora, ki je pobegnil od svojih starišev. V petek zjutraj so Alojza B. aretirali in ga po zaslišanju izročili okrajnemu sodišču.

c Trinadstropna palača Pokojniškega zavoda na Krekovi cesti v Celju je v surovem stanju v glavnem dograjena.

c Nesreče. 34-letnemu delavcu Matku Štefanu je v kamnolomu v Trbovljah padel na levo nogo velik kamen in mu jo zlomil nad kolonom. — 10-letna hči zidarskega delavca Košak Vida iz Celja je doma pri igranju padla in si zlomila desno roko v zapestju. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

c Šoferski izpiti za kandidate iz območja predstojništva mestne policije in laškega okraja bodo v četrtek 13. julija ob 8. zjutraj pri predstojništvu mestne policije v Celju.

c Napad. Enega izmed zadnjih večerov se je vračal s kolesom iz St. Janža v Galicijo domov posestnik Kapitler. Na cesti blizu Cesarjeve žage ga je napadel neki neznanec in ga podrl s kolesa na tla. Še predno se je Kapitler dobro zavedel, se je v roki napadalca zablskal nož. Kapitler ga je močno udaril po glavi in roki, kljub temu pa je dobil z nožem dva globoka vbojčaja v nogo. Neznanec je nato zbežal. Iz kakšnega namena je bil Kapitler napaden, ni znano. Napadeni Kapitler je imel še toliko moči, da je prišel domov. Ostal je v domači oskrbi.

c Vlom. V hišo posestnice Gorjupove v Osenci pri Teharju je vlomil neznan vlomilec in ukradel 1000 din gotovine, srebrno žensko uro in poročni prstan. V zvezi s tem vlomom je orožništvo aretiralo neko žensko, ki se je z nekim moškim potikala po celjski okolici.

— Ha, ti zobje! Gumbi za ovratnik! No, končno jih le imam pri roki...

Maribor

Slovenska mladina v delovnem taboru

Mariborska akademska mladina odpotovala na obmejno taborjenje v Leše

V soboto je odpotovala v Leše pri Prevaljah skupina akademikov, članov tukajšnje Akademske podružnice Branibora. Tam bodo ostali približno mesec dni na delovnem taboru. S seboj so odpeljali precej blaga, ki so ga podarili nekateri mariborski industrijalci in trgovci, ki so uvideli velik pomen takega tabora; opremljeni pa so tudi z anketnimi polami katastrske uprave o prehajanju lastnine kmečkih posestev kakor tudi z nekaj predavanji strokovne vsebine. Anketne pole higienskega zavoda bodo v najkrajšem času izgotovljene, ze ostala predavanja pa je poskrbljeno s potujočimi predavatelji, tako da bo čimbolj sistematsko naše delo med obmejnimi Slovenci v prevalljskem kotu.

Naša mladina gre vedrega čela in z optimizmom v srcu na mejo, saj vnaša s svojim delom nov način gledanja na naše probleme. Zaveda se, da so vsi naši ljudje — pa naj bodo v tem ali onem taboru — predvsem in najprej Slovenci, delovno ljudstvo, in da je treba za vse imeti enako razumevanje, enako toplo ljubezen in enako pripravljenost, da jim pomagamo. Mogoče je, da bo mladina s takim delom doprinesla dobršen delež k ozdravljenju naše boleče rane: prevelike razcepljenosti.

Narodnoobrambno delo ni samo problem ozkega pasu ob meji, ampak v živo zadeva v vsak utrip našega malega naroda in je tudi nedvomno tesno povezano z vsem političnim in gospodarskim življenjem vese države. Vprašanja, radi katerih si tareta glavno obmejni kmet in delavec v nemanjši meri prav tako mučijo delovno ljudstvo v notranjosti. Morda boleče rane bolj skelljo ob državnih mejnikih, vendar je brez dvoma v bistvu prav isto, kar muči kmečkega gospodarja na Dolenjskem, ko se ozira izpred zidanice

preko vinorodnih gričev in mu trpka misel kljuje v možganih ali kar boli pohorskega splavarja ko se z nagromadenega lesa nagiblje nad kalnimi dravskimi valovi. Često se sprašujemo od kod taka malodušnost in občutek manjvrednosti pri Slovencih. Prav gotovo je temu v največji meri kriva splošna gospodarska stagnacija, precejšen delež krivde pa je v moralni dekadenci in omajanem zupanju v osnovne človečanske pravice in duhovne vrednote, ki so se v bližnji preteklosti tolikokrat izrabljale v banalnih parolah. Posledica je, da nekateri iščejo rešitve tam, kjer je ni in skušajo pri nas uvažati miselnost, ki niti najmanj ne odgovarja slovanski mentaliteti in čustvovanju.

Tem pojavom je namenjeno naše delo. Ozdravljati hočemo te gnile tvorbe na našem narodnem telesu, vcepiti ljudem več samozvesti in optimizma. Zavedajmo se, da smo v bistvu zdrav narod, sposoben progrezivnega življenja in upra

vičeni zahtevati svoj življenski prostor prav tako kot vsak drug narod po načelu svobodnega življenja.

V Slovencih je še vse preveč suženjske miselnosti in senc preteklih ter polpreteklih dni. Vedno in vedno pozabljamo, da smo sinovi velike slovanske skupnosti in trdno povezani z usodo ostalih slovanskih narodov. Mnogo premalo najdemo pri nas odmeva veliki svetovni dogodki, na katerih sloni zgodovina današnjih dni; pri nas teče življenje leno in enakomerno, kot da bi živeli kje ob južnem tečaju, ne pa v srcu evrope. Takšen način življenja pa lahko postane v danem trenutku usoden za ves narod.

Hočemo zaživeti življenje, vredno svobodnega in naprednega naroda, ki ve kaj zahteva in kaj hoče. Mlajši rod se s polno zavestjo tega zaveda, vemo pa tudi, da v svojem zdravem hotenju ne bomo ostali osamljeni, zato smo šli pogumno in polni upanja na delo.

Francè Bajt.

Zborovanje podpornega društva mariborskih železničarjev

V nedeljo dopoldne je zborovalo v veliki dvorani Sokolskega doma Podporno društvo mariborskih železniških delavcev in uslužbencev, ki ima 10.639 članov (5616 moških in 5023 ženskih). Občni zbor, ki ga je vodil predsednik društva Simon Lorger, je pokazal vsestranski napredek društva, saj ima društvo v Mariboru 8 večjih stanovanjskih palač, kjer stanuje 95 odst. železničarjev in 5 odst. nastavljenecv. Hiše (na Aleksandrovi 65, v Frankopanovi 59, v Kežarjevi 9, na Frankopanovi 57, na Ruški 5—7, na Betnavski 18 in v Studencih) predstavljajo vred-

nost 4.310.000 din. Deleži društva znašajo 300.000 din, vloge pa izkazujejo 5.945.700 din. Lanskoletne članarine je bilo 1.700.761 din, na posmrtninah in odpravninah pa je bilo izplačano 968.940 din. Društvo je lani močno prizadel pravilnik ministrstva za trgovino, po katerem sme društvo izplačevati samo do 5000 din posmrtnine ter je prisiljeno ustanoviti rezervni fond. Tajniško poročilo je podal tajnik Anton Pšeničnik, blagajniško Ivan Wurzinger, nadzorno pa Henrik Frangeš.

plemenit in dober, naj brat Ferdo slavi svoj lep življenski praznik z zavestjo, da je svojo dolžnost, narodno in poklicno, izpolnil v polni meri, akoravno skromen in tih, ki ni nikdar silil v ospredje.

KONCERT „KOBANCEV“ V KAMNICI

V soboto zvečer je slavilo kamniško pevsko društvo „Kobanci“ svoj jubilej. Pevci so priredili ob tej priliki koncert, ki ga je vodil njihov dolgoletni in vztrajni pevovodja Franjo Lah. Na koncertu je bilo več pozdravnih govorov, prof. Vasilij Mirk pa je odlikoval v imenu Južnoslovanske pevske zveze zaslužne pevce kakor Lorbeka, Breznika, Marinka in Hecla.

VELIK VLOM V KROJASKO DELAVNICO

V nedeljo zvečer je bilo pred polnočjo vlomljeno v delavnico krojaškega mojstra Franca Vojska v Slovenski ulici 28. Tat, za katerim je izginila vsaka sled, je odnesel 12 komadov moškega štofa, 12 metrov blaga za oficirske obleke ter 3000 dinarjev gotovine. Skupna škoda znaša okoli 14.000 din. Preiskava je doslej ugotovila, da je prišel tat v delavnico čez dvorišče, in sicer na ta način, da je odtrgal desko pri zadnjih vratih ter vrata odprl s ključem, ki je tičal na notranji strani.

m V Mariboru je preminula ugledna ga. Ana Bakovnikova. Pogreb bo danes ob pol. 17. na mestnem pokopališču na Po-brežju. N. p. v m.l.

* Pozor! Jutri, v torek, 11. t. m., bo žrebanje četrtega razreda tekočega kola državne razredne loterije. Kdor še nima srečke ali še ni plačal svoje srečke, naj to stori še danes popoldne ali najkasneje jutri do 10. ure dopoldne v naši hiši sreče in glavni kolekturi drž. razredne loterije bančni poslovalnici Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25 (tel. 20-97). Opozorjamo pri tej priliki tudi na to, da se bo prihodnji mesec začelo glavno (peto) žrebanje, ki predvideva velike in majhne dobitke v skupni vrednosti 57.000.000 dinarjev!

Nočna lekarniška služba (od 8. do vključno 14. t. m.) Lekarna pri Orlu. Glavni trg, tel. 25-85; Lekarna pri sv. Roku, vogal Aleksandrove in Meljske c., tel. 25-32.

Kino

* Grajski kino. Do vključno ponedeljka sijalen film v nemškem jeziku »Metropola«. Luise Reimer.

* Kino Esplanade. Vesela komedija polna humorja in smeha „Pravi in lažni princ“. Albert Schönhals, Lina Carsten.

* Kino Union. Do vključno ponedeljka „V krempjih upornikov“ zanimivi film o junaštvu in pogumu letalcev. Pesem o veliki ljubezni.

Angleški počitniški tečaj

Maribor, 10. julija. V soboto zvečer so nam angleški dijaki nazorno pokazali, kako preživi Anglež soboto. Nastopile so dame Miss Brownlee, Galilee, Ingham in Mackie ter gg. Horne, Curry in McAra ter želi za svoje odlično podajanje veliko odobravanje.

Maribor, 10. julija. V soboto je prisel v Maribor generalni konzul Vel. Britanije iz Zagreba Mr. T. C. Rapp, da se informira o delovanju angleškega počitniškega tečaja. V imenu tečaja je uglednega gosta pozdravil direktor Mr. Frodsham. Prav tako ga je pozdravil odbornik angleškega kluba, na kar se je gost udeležil skupnega kosila. Popoldne se je sestal Mr. Rapp s člani odbora angleškega kluba, zvečer pa je prisostvoval v Vesni izredno uspelemu prikazu: „En dan v življenju Angleža“. Nato je naslovil na tečajnike pozdravne besede ter poudaril zasluge proforskega zbora, kakor tudi vzorno skrb ravnateljice Vesne ge. Rapocheve. Posebno se je zahvalil za zasluge pri uspehu tečaja angleškemu klubu v Mariboru, zlasti gg. dr. Rapotcu in O. Šorliju. G. generalni konzul je včeraj odpotoval na Bled.

Maribor, 10. julija. Tajnik tečaja g. Knežević je do 19. t. m. odpotoval v Zagreb.

Maribor, 10. julija. Včeraj je številna skupina tečajnikov, med njimi mnogo Angležev, zamogla raz restavracije Grič uživati prekrasen razgled na Slovenske gorice in Kobansko, nakar so se podali na tabor v Kamnico, kjer so se mogli poučiti o naših navadah, ki so jim zelo ugajale. V soboto si je skupina Angležev ogledala tvornico g. Marka Rosnerja v Melju.

English Summer Course

MARIBOR, July 10 th. British Consul from Zagreb visits Maribor, Saturday at noon the British Consul in Zagreb, Mr. T. C. Rapp, arrived at The Vesna where he was greeted by director Frodsham and a member of the committee of the English Club of Maribor. The distinguished guest was present at lunch at the Vesna and was given details of the remarkable progress of the Course. In the afternoon he had a meeting with the members of the local English Club. In the evening he attended a fine performance on »A day in the life of an Englishman« reproduced extremely well by Misses: Brownlee, Galilee, Ingham and Mackie and Messrs. Horne, Curry and Mc Ara. Later Mr. T. C. Rapp greeted in a speech the members of the Course and appreciated the work of the teaching staff and that of Mrs. Rapoc and thanked the English Club of Maribor for their collaboration, especially that of Rapotec and Mr. O. Šorli. Yesterday the Consul left for Bled.

MARIBOR July 10 th. On Saturday morning a group of English student visited the textile factory of Mr. Marko Rosner who kindly put at their disposal two teading engineers Mr. Berger and Mr. Ulm who showed the English over the works. Yesterday afternoon a group of the members of the course, mainly English, went with director Frodsham to the restaurant Grič, where they enjoyed a fine view all over the Slovenske Gorice and the Mountains of Kobansko. Afterwards they visited the popular festival at Kamnica and returned back to Maribor.

Križi in težave vojnih invalidov

Včeraj so se zbrali v Zadržni banki oni, ki so jih vlačili pred dobrima dvema stoletjema po frontah vsega sveta, so se zbrale izgarane in izpite starke, ki so bile pred dobrima dvema desetletjema cvetoče žene onim, ki so odšli na fronte ter jih ni bilo več nazaj. Vseh teh 400 ljudi — vojnih invalidov, vojnih vdov in sirot, ki je včeraj napeto sledilo zborovanju, kakor da bi šlo za biti in ne biti njihovega z vojno prekrižanega življenja, je še danes zgovorna priča ter nema demonstracija proti vsakršni novi moriji. Ti starci in te starke, kolikor jih je še ostalo — od lanskega občnega zbora do letošnjega jih je umrlo 14! — niso na sebi dramo naše domovine, dobršen del naše zgodovine, tiste slovenske zgodovine, ki si jo že stoletja piše slovenski narod kočarjev in bajtarjev kot grenadir, Napoleonov vojak, meksikajnar, zvest podanik c. kr. avstrijske armade in tako dalje in tako dalje...

Z zborovanja Združenja vojnih invalidov, ki ga je vodil predsednik Fr. Geč, so bile takoj odposlane številne vdanostne brzojavke, na kar je predsednik spregovoril o uredbi invalidskega zakona, ki je ob dvajsetletnici našega osvobojenja prvič vsaj malo izboljšal razmere invalidom in vojnim sirotam. Združenje je sicer predlagalo, da bi bilo potrebno najmanj 750 milijonov letno za rešitev perečega vpra-

šanja preskrbe invalidov in njih sirot, določeno pa je bilo komaj 153 milijonov dinarjev. Pri okrožnih sodiščih so bila urejena posebna invalidska sodišča, katerim pa morajo invalidi še sami dajati na razpolago svoje pisarniške moči, da hitreje poslujejo.

Tajnik Martin Pravič je poudaril, da je prav invalidska organizacija največ pripomogla do veljave novemu invalidskemu zakonu, po katerem so dobile premnoge vojne žrtve denarne pomoči, zaščite in delno zadoščenje. Lani je bilo izplačanih na invalidskih podporah 5.375 din, od 1923 do 1938 pa 110.521 din, nadalje so prejeli lani revni člani iz invalidskega fonda 12 tisoč din podpore. Organizacija ima 1008 članov: invalidov, vojnih vdov in sirot. Po novem invalidskem zakonu so postali vsi invalidi avtomatično člani krajevnega odbora Združenja vojnih invalidov. Po poročilu blagajnika Draga Tratnika je bilo lani 27.951 dinarjev izdatkov ter 25.838 dinarjev dohodkov.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen stari odbor. Izvoljeni delegati bodo pri oblastni skupščini v Ljubljani predlagali, da se ustanovi v Mariboru oblastni odbor, ki bo obsegal oba mariborska okraja ter okraje Ptuj, Ljutomer, Lendava, Murska Sobota, Kojnice, Celje, Slovenj Gradec in Dravograd. Proračun za prihodnje leto znaša 24.000 dinarjev.

kmalo imenovan za upravnika, dokler ni šel lani v zaslužni pokoj. Do uradništva in strank je bil dober in obziren, v družbi ter v javnem in zasebnem življenju najboljši prijatelj, prijeten družabnik in srčno dober.

Jubilant je razvil veliko delavnost zlasti v Murski Soboti, kjer je bilo treba orati trdo ledino. S pokojnim notarjem onetom Kodrom je ustanovil Sokola ter prepotrebno Slovenske knjižnico. Bil je povsod, kjer se je vršilo narodno in kulturno delo, v prvih vrstah.

Eden izmed tistih mož preme črte, iz katere ga ne ukloni nič na svetu, dosleden, delaven, brez sledu častihlepnosti,

Jubilej g. Ferda Preloga

Danes praznuje svoj šestdeseti rojstni dan g. Ferdo Prelog, davčni inšpektor v p., rojen v Polani 10. 7. 1879. Študiral je v Mariboru, kjer se je navzel borbenega narodnega duha in nato vršil službo davčnega praktikanta in uradnika v Ljutomeru, Celju in Mariboru. Sodeloval je v narodnih društvih in od l. 1905. v Sokolu, katerega zvest član in aktiven delavec tako v telovadnici kot v upravi društva in župe, je še danes. Po prevratu je preuredil davčno upravo v Prekmurju, ki je bila dotlej madžarska. Od tod je bil premeščen l. 1930 v Maribor, kjer je bil

Sport

Uspeli sportni dan ob severni meji

VELIKE KOLESARKE DIRKE OB JUBILEJU VINKA CAJNKA — SK OLIMP ZMAGOVALEC NOGOMETNEGA TURNIRJA —

V proslavo 10-letnice udeleževanja v kolesarskem sportu g. Vinka Cajnka v Slovenjem Gradcu je priredil SK Mislinje večeraj velike kolesarske dirke ter s tem v zvezi velik sportni dan z obsežnim sporredom in veselico, da tako počasti svojega ustanovitelja, ki je stal ob zibelki skoraj vseh koroških klubov ter je bil tudi iniciator ustanovitve Koroške kolesarske podzveze v Slovenjem Gradcu, ki ji sam predseduje.

Kolesarske dirke pod pokroviteljstvom bana dr. M. Natlačenca so se vršile v štirih skupinah. Glavna skupina je vozila na 60-km progi Slovenji Gradec—Marenberg in nazaj. Zmagal je Hermežan Peternel Ivan (Ljubljana) v 2:8:20, pol kola za njim je prišel v istem času na cilj Jerjal Oskar (Edinstvo), tretji je bil v času 2:8:21 Oblak Janko (Vrhnika).

Juniorska skupina je dirkala na progi Slovenji Gradec—Prevalje in nazaj (46 km). Zmagal je nadobudni Celjan Planinšek Jože v 1:18, drugi je Zagrebčan Olemcheimer Ivan (Orao) v 1:18:1, tretji Bakšič Franjo (Orao).

„Stari kanoni“ so se merili na progi Slovenji Gradec—Turiška vas in nazaj (10 km). Zmagal je jubilat Cajnko Vinko (Mislinje), sledita mu Bertonec Franc (Konjice) in Oblak Janko (Vrhnika).

Najkrajšo progo (6 km) so imele dame, med katerimi je odnesla prvo mesto Fritsch Berta (Edinstvo), sledita ji Zupan Tinka (Celje) in Gartner Anica (Ljubljana). Pri dirkah doseženi časi so razmeroma slabi, čemur se pa ne bo čudil nihče, ki pozna ceste, po katerih so vozači dirkali. Zmagovalci so prejeli krasna darila.

PRESENEČENJE V NOGOMETNEM TURNIRJU

Popoldne je bil na igrišču SK Mislinja nogometni turnir ob sodelovanju domačina SK Mislinja ter gostov ISSK Maribora, SK Olimpa ter SK Slovana. Turnir je prinesel

veliko presenečenje v obliki poraza podzvezinega prvaka proti SK Olimpi. Tekme so trajale 2×20 min. ter so prinesle sledeče rezultate:

SK Slovan—SK Mislinje 3:1 (0:0).

V tej igri sta se srečala najmlajša člana LNP-a ob severni meji. Dala sta si popolnoma enakovredno igro, v kateri je odločila večja odločnost Slovanovega napada. Obe moštvi sta pokazali brezprimerno poštvalnost, tehnično znanje še jim seveda primanjkuje.

SK Olimp—ISSK Maribor 2:0 (1:0)

Naš podzvezni prvak je bil na terenu precej v premoči, toda pri podcenjevanju nasprotnika in premehki igri se je zavedel resnosti položaja šele takrat, ko je bilo že prepozno. Tudi jako ozko igrišče ni ugalaj Mariborčanom. Ogromno število šans je ostalo neizkoriščenih, med drugim je Kornič zastreljal tudi malo pred koncem enajstke. Velika smola je spremljala v streljanju Tičarja. Celjani so tudi tokrat poskušali uvesti v igro precej ostrine, na kar pa Mariborčani, ki so imeli v svojih vrstah 3 juniorje, niso odgovorili. V 2. polovici je Olimp taktično zavlačeval igro. Niso nastopili Dušan, Janžekovič in Bačnik.

ISSK Maribor—SK Mislinje 4:0 (2:0)

Proti Mislinju je imel ISSK Maribor jako lahko delo. Prve tri gole je dosegel Kornič, ki je tokrat igral v napadu, končni rezultat pa je postavil Cankar.

SK Olimp—SK Slovan 2:0 (1:0)

Tudi finalna tekma turnirja je bila jako ostra, vendar v mejah dovoljenega. Zaslužno je zmagal boljši nasprotnik SK Olimpa, ki je s tem postal tudi zmagovalec turnirja.

Sportni dan se je zaključil s sportno veselico, ki je mlade in stare prijatelje sporta družila do poznih nočnih ur.

Plavalne tekme na otoku

Mariborski plavalni klub je v nedeljo pred številnimi obiskovalci otoka izvedel klubsko prvenstvo, ki je prav dobro uspelo.

Tekmovali so številni člani kluba, doseženi so bili sledeči najboljši rezultati:
50 m cravl jun.: Goleš 36.1;
50 m cravl sen.: Gajšek 30.3;
50 m hrbtno sen.: Smerdu I. 41.4;
100 m prsno: Mihorko 1.32.0;
Štacija 3×50 m mešano: Skapin—Pesta—

Gold 1.49.4;

štacija 3×50 m cravl: Gajšek—Ferenčak—Zimic 1.42.4;

propagandna waterpolo tekma: A:B teamu 3:0.

Vodstvo tekme je bilo v preizkušeni rokah g. Golda, Perina, Smerduja, Košaka in Zimica.

Plavcem je bil tudi to dober trening za njihove prihodnje propagandne nastope v Rogaški Slatini in drugod.

loga tudi z odobrenjem občnega zbora blagajnik g. Amon ni podal poročila, ki bi bilo v prvi vrsti zanimivo za delegata LNP-a, ki pa zboru ni prisostvoval. Tudi okrožni kapetan je mogel podati le prav kratko poročilo, ker vse leto ni imel niti enkrat prilike, da bi stopil v funkcijo. Zato je tudi predlagal, da se funkcija kapetana pri odboru ukine.

Po razrešnici je bil za predsednika ponovno izvoljen zaslužni g. mag. Maver, tudi klubi so z izjemo SK Slavije predlagali v odbor iste zastopnike. Odbor se je konstituiral sledeče: podpreds. g. Frankl (Rapid), tajnik g. Miheljak (Gradjanski), blagajnik g. Amon (Ptuj), kapetan g. Konič (CSK), odborniki gg. Lovrec (Železničar), Kocbek (Slavija), Vidic (Mura), Glavič (Drava), Grbec (Lendava).

Teniški dvboj s Čakovcem

MARIBOR—ČAKOVEC 5:1 — V NEDELJO BO GOSTOVALA CONCORDIA (ZAGR.)

Pri pravi tropski vročini se je večeraj odigral na teniških igriščih ISSK Maribora dvboj med CSK iz Čakovca in ISSK Mariborom. Igralci obeh laborov so pokazali lepo znanje, Mariborčani so kljub pritegnitvi nekaterih rezervnih igralcev odnesli visoko zmago. Edino točko za Čakovce je dosegel Legenstein v srečanju s Cepudrom.

Rezultati: Albanež—Pevce 6:1, 6:0, Mali-Benko 6:3, 6:4. Skapin—Sočič 6:3, 6:2, Legenstein—Cepuder 6:1, 6:1, Al-

banež—Skapin: Sočič—Pevce 6:2, 6:4, Pavlin—Voglar: Legenstein—Benko 14:16, 6:3, 6:3.

Večerašnja nedelja pomeni začetek živahne teniške sezone v Mariboru. Prihodnjo nedeljo se nam bo predstavila močna ekipa zagrebske Concordije, tako da bodo Mariborčani pripravljani na prvenstvo Slovenije, ki bo v okviru MT v Mariboru. Mladi Mariborčani so pokazali po nastopih v Zagrebu velik napredek.

Kolesarska dirka „Poštele“

Kolesarsko društvo „Poštele“ je priredilo večeraj popoldne uspele klubske kolesarske dirke za juniorje, „stare kanone“ in dame, ki so ob zanimanju lepega števila občinstva prav lepo potekle. Kljub jako slabim cestni so minile brez večjih neugod, edino eden izmed „starih“ je imel kar dva defekta. Organizacija dirke je bila v preizkušeni rokah klubskih funkcionarjev, razpoloženje pa je precej dvignila godba na cilju pred gostilno Pulko.

Glavno dirko so imeli juniorji na 67 km progi gost. Pulko—Slov. Bistrica—Hajdina—Ptuj in nazaj na start. Startali so 4. Vrstni red: 1. Lenc Franc (Dobrava) 2:17, 2. Tafarna Franc (Rače) 2:22, 3. Rogina Anton, 4. Poropat.

Stari kanoni so vozili na progi gost. Pulko—Sv. Janž in nazaj. Startali so 4, ki so prispeli na cilj v sledečem redu: 1. Feguš Josip, 2. Pivec Ivan, 3. Malek Fr., 4. Feifar Franc.

Kolesarke so dirkale na progi gost. Pulko—Sv. Miklavž in nazaj. Izmed 4 so došle na cilj le tri: 1. Krajnc Amalija, 2. Feifar Olga, 3. Malek Rozalija.

Po dirki je bila animirana veselica v vseh prostorih gostilne Pulko ter so ob tej priliki prejeli zmagovalci lična darila.

ZMAGA BSK NAD UJPESTOM

Večerašnja sta se odigrali prvi semifinalni tekmi za SE cup. Tekma v Beogradu BSK—Ujpest se je končala z zmago našega prvaka v razmerju 4:2 (2:1). 3 gole je dosegel Božović, 1 Vujadinović, gosti so 1 gol zabili iz enajstke. V Bologni je Bologna premagala Ferencvaros s 3:1 (0:1).

KVALIFIKACIJSKE TEKME

V Novem Sadu je Vojvodina odpravila Skopski SK z rezultatom 4:1 ter ostane v konkurenci nadalje. Tudi Bata je izločila v Banjaluki SK Krajišnik na račun prve tekme, dočim se je večerašnja končala z remijem 1:1.

DVE TEKMI V FINALU LNP-a

Ljubljana—Maribor (jun.) 3:0 (2:0). Juniorji ISSK Maribora so večeraj v finalni tekmi za naslov podzvezinega prvaka gostovali proti SK Ljubljani ter zaslužno izgubili z 0:3. Domačini so bili boljše moštvo na terenu, dosegli pa so svoje gole večidel po težkih napakih ožje obrambe gostov. Mariborčani so bili skoro ves čas v obrambi. Izgleda, da bo naslov prvaka za enkrat ostal še v Ljubljani. Sodnik je bil ss. g. Mrdjen. Povratna tekma bo v nedeljo v Mariboru.

SK Ljubljana—SK Mars 4:1 (3:0)

Ljubljana je prepričevalno premagala svojega nasprotnika, čeprav ni postavila kompletnega ligaškega tima, ter tako postala drugi finalist v tekmovalju za pokal LNP-a.

s V četrtinskem finalu mešanega doubila v Wimbledonu je par Russell-Hammersley premagal par Hardy-King s 6:0, 4:6, 6:2.

TUDI V DAMSKEM SINGLU SO ZMAGALE USA

V finalni igri damskega singla na mednarodnem teniškem turnirju v Wimbledonu je Američanka Alice Marble premagala Angležinjo Stammersovo s 6:2, 6:0 ter si s tem osvojila neoficielni naslov svetovne prvakinje.

MOTO-DIRKE ZA ZLATO ČELADO ZAGREBA

Na večerašnjih dirkah v Zagrebu je bil junak dneva Dunajčan Martin Schneeweiss, ki je prekal vse druge ter zboljšal tudi Buttlerjev rekord preko 4500 m od 252 na 248 min. Tudi za 1 krog je postavil novi rekordni čas s 27.2, dočim je bil Buttlerjev 27.8. Priporil si je zlato čelado Zagreba s časom 6:07, pred Berlinčanoma Marxreiterjem in Brundlom ter zasedel tudi še več prvih mest. Na startu sta bila tudi Mariborčana Dernovšek Slavko ter Vilko Riedl. Prvi je zasedel 2. mesto v dirki motorjev do 250 ccm preko 6 krogov v času 3:45 $\frac{1}{2}$, drugi pa je zmagal v kategoriji turističnih motorjev do 200 ccm v času 3:49.

s Mariborski plavalni klub. Obvezen sestanek članstva se vrši v torek, dne 11. julija ob 19.30 uri pri Orlu. Radi važnosti se prosi polnoštevilne in točne udeležbe.

s V kvalifikacijski tekmi za vstop v hrvatsko ligo je Gradjanski (Bjelovar) izločil zagrebsko Concordio. V drugi tekmi jo je porazil s 6:4 (2:2).

s Reprezentanca Splita je doma premagala zagrebsko s 4:0 (3:0).

s Na kolesarskih dirkah v Zagrebu preko 151 km je zmagal Prošinek Avgust (Gradjanski) v 5:10:50, za dolžino kola je za njim s istim časom zasedel drugo mesto Grgac (Sokol).

s Državno prvenstvo kajakašev je bilo večeraj na Blejskem jezeru. Na progi 15 km je tekmovalo 6 enojk in tri dvojke. Med enojkami je zmagal Vincenc Mirko (Maraton, Zagreb) v 1:21:41, med dvojkami pa Ljubljanačana Gabršček-Močnik v 1:15:05. Oba zmagovalca bosta prihodnjo nedeljo nastopila v Frankfurtu na mednarodni regati na kratki progi.

s Osljek: Slavija (O)—Slavija (V) 2:2 (1:1). s Boksarski dvboj med Joe Louisom in Bobom Pastorjem bo bržkone 21. sept. v Detroitu ter bo obsegal 20 rund mesto običajnih 15.

s Nogometni turnir na olimpiadi 1940 bo od 20. julija do 4. avgusta.

s Klub slovenskih kolesarjev v Celju bo priredil 23. julija popoldne veliko kolesarsko zvezdno dirko v Celje popoldne pa gorsko kolesarsko dirko na Stari grad v Celju.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: polonika, akademik, Lot, resa, pet, top, seme, lk, rek, norec, ni, Ali, sak, Tisa, er, carinik, Saragosa. Navpično: palatinat, oko, okolica, tat, risar, od re, ara, neresec, lg, imetek, seno, kis, naris, akademik, ka.

E. S. BRUCE:

Puščavnikova skrivnost

»Tako se dela!« je dejal detektiv. Hitro je napravil obvezo. Laverjeva poškodba ni bila tako nevarna, kakor je mislil. Dva prsta sta bila zadeta, a odbit noben.

Tudi nadzornik Gibbons je bil poleg. Od presenečenja ni vedel, kaj naj stori. Privedel je kapitana Piperja in ni odmaknil očesa od starega mornarskega medveda. Ni utegnil poiskati komisarja in je imel torej veliko odgovornost.

»Saj se zavedate, gospod Beeke, da to ne gre prav v reči,« se je nekoliko upiral.

»No, in potem?« mu je urno segel Beeke v besedo. »Nekaj malenkosti je treba še pojasniti in zdaj je najlepša priložnost, da to opravimo. Dolžni smo to gospodu Carringtonu, da ga operemo sumničenja. Imel je nemirno noč in še ne ve vsega. Vrag naj vzame vaše uradno poslovanje in predpise, Gibbons. Jaz sem vajen delati brez teh neumnosti.«

»Prav, gospod Beeke,« je odvrnil Gibbons, ki se je že vdaj v usodo. »Molčim.«

»To je pametna beseda, ker bom zdaj jaz govoril,« je vzkliknil Beeke. »Naj vas ne skrbi, ker ne mislim ujetnikov za-

sliševati. Toliko kakor oni, vem namreč sam.«

»Saj se lahko človek tudi sam izpove, kajne, če hoče?« je plašno vprašal Piper.

»Seveda! Gospod Gibbons se temu ne sme upirati. Toda počakajte malo,« je dejal Beeke. »Mr. Carrington, mislim, da ste vi bolj radovedni kakor drugi... in tale dva mlada človeka tudi...«

»Zaradi mene lahko začnete,« je odvrnil Eustace, ki je sedel zraven Warrena in Jille.

»Vsa ta zadeva se je spletla med tremi ljudmi: Laverjem, Pageom in Piperjem,« je rekel Beeke. »Field ni bil zamešan vanjo. Field je samo žrtev. Takoj po prihodu v Mallow-Datchett sem prišel do prepričanja, da so se Laver, Page in Piper že zelo dolgo poznali.«

Obrnil se je k Eustaceu.

»Nisem vam povedal, da sem zastavil nekaj vprašanj Scotland Yardu. Zvečer sem dobil prav zanimive odgovore. Po njih sem napravil nekaj zaključkov. Vzemimo na primer Toma, Pagea. Zmerom je imel polne žepe denarja. Ljudje so pravili, da je dobival stave pri konjskih dirkah in to se je slišalo prav verjetno.

63

Ko pa sem prišel na njegov dom in iskal kakšne sledove teh stav, jih nisem dobil. Niti kakšnega sportnega lista ni imel v stanovanju, kaj šele kakšnih zapiskov potrdil o stavah. Niti ene vstopnice za dirkališče! Da, bilo je dosti kinematografskih vstopnic, vstopnic za nogometne tekme, gledališča in podobno. Videlo se je, da Page tudi v navadnih dnevnikih ni bral sportnih poročil... Spreten človek to takoj spozna. Page je moral torej dobivati svoj denar drugje. Vedel sem tudi, da je bil slab oskrbnik. Oči in ušesa imam, kajne? Laverjevo posestvo je slabo oskrbovano in zanemarljivo. Vsi ljudje, ki sem jih vprašal, so mi pravili, da Page ni bil dosti prida in da je dosti pil, toda hkrati je bil tudi radodaren in zato so ga imeli radi. Vprašal sem se, zakaj je Laver držal človeka, ki ni bil za svoje delo prav nič sposoben. Ne za smeh in kratek čas, ampak zato, ker ga je moral držati. Page je bil izsiljevalec. Dober spomin imam in znano mi je bilo, da Laver ni imel prav čiste preteklosti. Svojo banko je podedoval pred desetimi leti, torej leta 1927. Page in Piper sta prišla v Mallow-Datchett šele leto dni pozneje. Pred dobrimi petnajstimi leti — 1920. je bilo — je mlad mož iz neke boljše družine zlorabil zaupanje in nekoga osleparil. S pomočjo sorodnikov se je izmazal, toda dve leti nato je zagrešil še nekaj hujšega. Dobil

je pol leta ječe. Scotland-Yard mi je razkril vse do podrobnosti, ko sem vprašal za kazenski list Philipa Laverja. Mladega moža bi bili poslali v prisilno delavnico, če ne bi bil nečak sira Montagua Laverja, velikega bančnika. Samo zaradi vpliva sira Montagua Laverja se je zadeva potlačila. Philip Laver si je vzel drugo ime, toda Scotland-Yard ga le ni izpustila izpred oči.«

Sir Philip je postal nestrpen.

»Te mladostne neumnosti vas niso prepričale, da sem jaz ubil Pagea in Fielda,« je dejal s prezirljivim glasom.

»Počakajte malo,« je odvrnil Beeke. »V Mallow-Datchettu ste bili graščak, gospodar okolice in vzvišeni nad sumničenjem. Vedeli ste to in ste to tudi izražali. Toda na človeka, ki ima nekoliko umazano preteklost, je včasih dobro paziti. Zato sem se odločil, da vas bom nadzoroval, Laver.« — »No, potem ste se vkrkali za potovanje v Južno Ameriko.«

Obrnil se je k drugim poslušalcem.

»Mladi nepridiprav ni imel niti beliča,« je rekel. »Toda sir Montague in njegov sin sta leta 1927. utonila. Pri križarjenju po razburkanem morju se je njuna jahta potopila. Philip Laver je torej podedoval lep naslov in še lepše premoženje. To je zvedel v New-Yorku, kjer je živel iz dneva v dan. In ta človek je postal ravnatelj banke Laver!«

Mariborske drobne vesti

SMRTEN PADEC S ČREŠNJE.

V nedeljo popodne so pripeljali z rešilnim vozom v bolnišnico nevarno ranjenega 46letnega Antona Olstraha, majerja pri Grasselliju na Rošpohu. Majer Olstrah je nabiral v nedeljo popoldan črešnje na Rošpohu, iznenada pa mu je spodrsnilo, da je padel in priletel tako nesrečno na tla, da si je zlomil hrbtenico, obe nogi in zdrobil prsni koš. Olstrahu so v bolnišnici tako nudili prvo pomoč, vendar pa je zaradi prehudih poškodb kmalu po prevozu podlegel.

SAMOMOR NA KALVARIJU.

Danes nekaj po 10. uri je bila obveščena košaška orožniška postaja, da so našli pasanti ob tretji kapeli na Kalvariji obešenega starejšega moškega. Preiskava je ugotovila, da je obešen 40-letni Alojz Novak, uradnik Orožnega urada za zavarovanje delavcev v Mariboru. Novak, ki je že pred dnevi odšel z doma ter se nekaj časa ni vrnil, je šel v smrt zaradi neozdravljive živčne bolezni. Zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka.

m **Letošnji pregled uniform rez. oficirjev** bo 19. julija od 9. do 11. ure v Gambrinovi dvorani v Mariboru. Vsi gg. rez. oficirji, ki posedujejo uniformo, dobljeno od države preko udruženja rez. oficirjev, morajo v izogib posledic prinesiti to uniformo na pregled. Opozarjamo, da posebna vabilna rez. ofic. letos ne bodo poslana.

m **Naši labudi v Ljubljano.** Mariborsko Olepševalno društvo je prodalo nekaj mladih labudov mestu Ljubljani.

m **Nemški veslači v Mariboru.** V 8 zložljivih čolnih so pripluli po Dravi v Maribor akademiki iz Stuttgarta. Mladi Nemci bodo nadaljevali pot proti sončni Dalmaciji.

m **Carinski promet.** Pretekli mesec je imela mariborska carinarnica 7.904.728.30 din. dohodkov, na izvozu 46.477.75 din. Depoziti so znašali v juniju 1.399.523.23 din.

m **V pokoj** je stopil te dni mestni cestni mojster g. Josip Požavko.

m **Za lastnike orožnih listov:** Predstojništvo mestne policije v Mariboru poziva vse imetnike orožnih listov, da plačajo v smislu § 86. pravilnika o banovinskem proračunu dravske banovine za leto 1939/40 predpisano banovinsko takso na orožne liste za leto 1939. Banovinska taksa se plačuje v sobi štev. 17/II, vsak dan od 8.—12. ure, in sicer za vsako orožje z banovinskim kolkom po 25 din.

m **Tatvina in najdba kolesa.** Mešarski pomočnik Maks Stenko, stanujoč na Koroški cesti, je prijavil na policijo, da mu je bilo izpred neke hiše v Strossmajerjevi ulici ukradeno kolo znamke „Adrija“, brez ev. štev. — Neki fant pa je našel na Radvanjski cesti kolo znamke „Turnir“, z ev. štev. 2-126992-19.

m **Kolo je bilo ukradeno** izpred domače hiše v Gregorčičevi ulici šivilji Gizeli Janžekovičevi. Kolo je bilo znamke »Sprinter« ter je imelo ev. št. 2-139007-2.

m **Ropar iz Vranskega,** neki kovaški pomočnik Jožef B., je blizu meje nad Selnico ob Dravi napadel starejšo ženo in ji pobral denar. Roparja so že prijeli.

m **Ob denar v gostilni.** V neki gostilni na Glavnem trgu je izginilo branjevki Irgl Mariji, ki je prišla v Maribor z Mute iz denarnice nad 300 dinarjev gotovine.

m **Neurje v Dravski dolini.** Iz okolice Mežice nam poročajo, da so bili tam zelo hudi naliivi. Utrgal se je oblak in voda je poplavlila vso okolico. Drava je precej narastla.

m **Kdo je streljal.** V noči na nedeljo so ljudje slišali več strelcev, ki so padli v okolici Treh ribnikov. Kdo je streljal, bo ugotovila preiskava.

m **Pretep na Vojašniškem trgu.** nede- ljo ponoči se je na Vojašniškem trgu stepla skupina pijanih fantov. Na bojišču je obležal Iv. Matko iz okolice Sv. Lenarta v Slov. gor., ki je dobil tako nevarne poškodbe, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

m **Napredovanja in imenovanja v bolnišnici.** Za uradnika-pripravnika je imenovan g. Vladimir Š o r l i, za uradnika je imenovan g. Franc U r b a n č i č, za uradnico-pripravnico je postavljena do- sedanja zvaničnica Frida Belogla- v e c.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par; najmanjša pristojbina za te oglase je din 6.—. Družbe preklicati dopisovanja in ženitovanjski oglasi din 1.— oo besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 10.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu oziroma ga je vpslati v listu skupaj v naročilu ali pa oo poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse bismene odgovore glede malih oglasov se mora orložit znamka za 3 din.

Razno

KOPALNE OBLEKE nogavice, perilo, blago za ženske obeke in perilo dobie v novi trgovini in pletilnici »Mara«, Maribor, Koroška c. 26 (poleg tržnice). 6317—1

Prodaj

OPRAVA ZA SPALNICO se prod. Vodnikov trg 6-I. 6211—4

PRODAM ŠIVALNI STROJ pogreznjiv, »Singer«. Naslov v upravi lista. 6305—4

Prodaj skoraj novo **MOŠKO KOLO** Vprašati Zemljič-Müller, Slomškov trg 7. 6313—4

Stanovanje

STANOVANJE oddam v najem. 2 sobi, kabinet, kuhinja in pritlikline. Koroška c. 63. 6304—5

V dvonadstropni hiši se takoj odda

SOBA IN KUHINJA z vodovodom in elektriko din 230.—. Gosposvetska ulica 44. Pobrežje. 6310—5

Odda se **SOBA IN KUHINJA** s 1. avgustom. Prisoina ul. 8-I Košaki (za tovarno Mirim). 6316—5

Sobo odda

Oddam lepo **OPREMLJENO SOBO** z eno ali dvema posteljami s posebnim vhodom. Ruška cesta 7-I., vrata 7. desne stopnice. 6185—7

Službo dobi

Nabavljalna zadruga državnih uložencev v Ptuj sprejme **KNJIGOVODKINJO** (knjigovodjo). Pogoj: Perfekt no znanje trgovskega knjigovodstva. Prošnje s spričevali in označbo zahtevane plače je vložite do 20. julija t. l. 6309—9

Blagajničarko,

trgovsko naobraženo z večletno prakso ter **hišnika** in trgovskega **slugo** sprejme konfekcijska trgovina Jakob Lah, Maribor, Glavni trg.

Iščem vajenca

za špecerijo z malo maturo. Naslov v upravi. 6314—9

Službo išče

ŽELIM SLUŽBE k samostojnemu dobrosočnemu gospodu. Ponudbe »Večerniku« Celje pod »Dobra gospodinja«. 6308—10

Zgubljeno

DIAMANTNA BROŠA izgubljena v nedeljo v koroškemu vlaku ob 10. uri od Maribora do Bistrice pri Rušah. Najditelju nagrada. Naslov v upravi. 6312—11

Damski dežni plašči

plašči iz balonske svile, otroške perlerine zopet v novi veliki izbiri pri **„Konfekciji Greta“, Maribor**

Zahvala

Vsem, ki so našega nepozabnega soprogā, očeta in tasta, gospoda

Jurija Beleja

spremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti v prerani grob, ter vsem darovalcem prekrasnega cvetja in vencev se najpri- srčneje zahvaljujemo.

DRUZINA BELEJEVA.

V globoki boli naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da nam je umrla naša ljuba mama, stara mama, tašča itd., gospa

Antonija Bakovnik

Pogreb nepozabne pokojnice bo danes, v ponedeljek, ob pol 17. uri iz mrtvašnice na mestnem pokopališču na Pobrežju.

Maša zadušnica se bo brala v magdalenski cerkvi v torek, 11. julija, ob 7. uri zjutraj.

Maribor dne 10. julija 1939.

Globoko žalujejo:

FINI, BERTA, ZORKA, ANICA, VERA, hčere.

DR. JOŽA SEKULA, VALJAK GJURO, PERTOT FELIKS, zetje.

MARTINA, MARJANCA, DUŠKA, MIRKO, TATJANA, ADA, PAVEL, vnuki in vnukinje.

Dotrpel je naš srčno dobri soprog, oče, stari oče, stric, tast in svaki, gospod

Peter Jenko

prokurist tvrdke Schneider & Verovšek

Nepozabnega pokojnika bomo spremili k večnemu počitku v torek, 11. t. m., ob 18. uri iz hiše žalosti, Celovška cesta 74a na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana dne 9. julija 1939.

Globoko žalujejo:

MARIJA, soproga; MARJANCA, ELA, hčerki, INŽ. JANEZ JELACIN, FRANCE GERŽELJ, zeta; NEJKA, TOMAZEK in PETERČEK, vnuki — ter ostalo sorodstvo.